

Bemærkninger til lovforslaget.

I.

Nordisk Råds vedtægter har hidtil været fastlagt nationalt i hvert af de deltagende lande, for Danmarks vedkommende i loven om Nordisk Råd af 21. december 1957. Ved overenskomsten af 13. februar 1971 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om ændring af samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962, som er vedlagt nærværende lovforslag, optages bestemmelserne om Nordisk Råd i en international aftale mellem de nordiske stater. Som følge heraf er Nordisk Råds vedtægter ikke optaget i nærværende lovforslag, som tilfældet var i loven om Nordisk Råd, § 1, idet lovforslaget i stedet for henviser til den reviderede Helsingfors-aftale. Folketingets samtykke til Danmarks tiltrædelse af overenskomsten om ændring af samarbejds-overenskomsten og hermed også deltagelse i samarbejdet i Nordisk Ministerråd, der er en nydannelse i det nordiske samarbejde, gives i kraft af vedtagelsen af lovforslaget om nordisk samarbejde.

Lovens §§ 2, 3 og 4 er indholdsmæssigt uændrede fra tilsvarende bestemmelser i loven af 1957 med senere ændringer.

Ministeren for nordiske Anliggender bemyndiges i § 5 til ved bekendtgørelse i Lovtidende at træffe bestemmelse om tidspunktet for lovens ikrafttræden, idet lov nr. 292 af 21. december 1957 om Nordisk Råd samtidig ophæves. Tidspunktet vil afhænge af tidspunktet for ikrafttrædelsen af overenskomsten om ændring af Helsingfors-aftalen. De nordiske regeringer er enige om, at overenskomsten senest skal træde i kraft den 1. juli 1971.

II. Bemærkninger til overenskomsten om ændring af Helsingfors-aftalen.

A. Overenskomstens forhistorie.

På mødet mellem de nordiske landes statsministre og Nordisk Råds Præsidium i Reykjavik den 7.-8. oktober 1967 besluttedes det at oprette Den nordiske Organisationskomité med den opgave at gennemgå de hidtidige erfaringer fra Nordisk Råds virksomhed og det nordiske samarbejde i øvrigt samt at fremlægge sådanne ændringsforslag til Rådets vedtægter og arbejdsordning, som gennemgangen måtte give anledning til. Komiteen afgav i oktober 1968 en foreløbig rapport til statsministrene og Præsidiet, hvori man foreslog at oprette en nordisk ministerkomité. I oktober 1969 fremlagde organisationskomiteen en endelig rapport

om oprettelse af et nordisk ministerråd med ansvar for hele det nordiske samarbejde på regeringsniveau.

På statsministrenes og Nordisk Råds Præsidiiums fællesmøde i Stockholm den 4. november 1969 blev det pålagt organisationskomiteen at udarbejde et forslag om et nordisk ministerråd med kompetence for hele det nordiske samarbejdsfelt.

Den nordiske Organisationskomité fremlagde herefter den 10. december 1969 et forslag til revision af Helsingfors-aftalen af 1962.

Ved Nordisk Råds 18. session i Reykjavik i februar 1970 vedtog Nordisk Råd en rekommandation, hvori Rådet anbefalede regeringerne at gennemføre en revision af Helsingfors-aftalen på grundlag af det af Den nordiske Organisationskomité afgivne forslag af 10. december 1969.

Ændringsforslaget til Helsingfors-aftalen blev derefter behandlet af Det nordiske Embedsmandsudvalg, der blev nedsat i juni 1968 med henblik på at udarbejde forslag til et udvidet nordisk økonomisk samarbejde. Embedsmandsudvalget fremsendte den 6. marts 1970 sit forslag til overenskomst på grundlag af organisationskomiteens forslag til de nordiske statsministre. Det var hensigten, at dette forslag til overenskomst skulle undertegnes samtidig med undertegnelse af en traktat om et udvidet nordisk økonomisk samarbejde (Nordek-traktaten). Da den finske regering i slutningen af marts 1970 meddelte, at den ikke så sig i stand til at undertegne traktaten om et udvidet nordisk økonomisk samarbejde, blev også undertegnelsen af ændringen af Helsingfors-aftalen stillet i bero.

På de nordiske statsministres møde med Nordisk Råds præsidium i København den 2. november 1970 nåede de fem nordiske statsministre imidlertid til enighed om at undertegne forslaget til revision af Helsingfors-aftalen i forbindelse med Nordisk Råds session i København i februar 1971. Der var ligeledes enighed om, at overenskomsten skulle forelægges de nordiske landes parlamenter til ratifikation, således at overenskomsten ville kunne træde i kraft snarest og senest den 1. juli 1971.

Overenskomsten blev undertegnet af de nordiske statsministre i København den 13. februar 1971.

På Nordisk Råds 19. session i København i dagene 13.-18. februar d. å. vedtog Rådet en rekommandation til de nordiske regeringer om ved udformningen af arbejdsopgaverne for det nordiske